

ה"ת 24208/07/22 - אחסאן זהוה ת.ז. 029171782, ו.פ. עפר ופיתוח 2011 בע"מ ח.פ. 514547330 נגד אכ"ל חוף להב 433

בית משפט השלום בחיפה

ה"ת 24208-07-22 אכ"ל חוף להב 433 נ' חלבי

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו

המבקשים

1. אחסאן זהוה ת.ז. 029171782

2. ו.פ. עפר ופיתוח 2011 בע"מ ח.פ. 514547330

באמצעות בא כוחם עו"ד אחמד מסרי

נגד

אכ"ל חוף להב 433

המשיבה

החלטה

בפניי בקשותיהם של אחסאן זהוה, קבלן מחפרון **(להלן: "הקבלן")**, וחב' ו. פ. עפר ופיתוח 2011 בע"מ **(להלן: "החברה")**, להורות על שחרור כספים שנתפסו על ידי המשיבה, במסגרת חקירה המתנהלת נגד מר אשרף חלבי, והחברות ל.ר.ר. ניהול פרויקטים ויזמות בע"מ, וצור חוזקה פיתוח ויזמות בע"מ **(להלן: "החשודים")**.

בבקשות שבפני בית המשפט טוענים הקבלן והחברה, בתמצית, כי ביצעו עבודות עפר שונות, עבור החשודים או מי מהם, הם אוחזים בשיקים שנמסרו להם כנגד חשבוניות, המעידים כי בוצעו עסקאות אלו, ועל כן, הם מחזיקים בזכות שטרית, המקנה להם את הזכות להיפרע מהכספים של החשודים, המוקפאים בידי היחידה החוקרת, ועל בית המשפט להסיר את המגבלות, ולאפשר להם להיפרע מכספי החשודים, על מנת למשש את השיקים שהם אוחזים בהם.

היחידה החוקרת מתנגדת לבקשה, מפנה לחקירה המתנהלת כנגד החשודים, וטוענת שטענותיהם של הקבלן והחברה, הינן במישור האזרחי, ואין להן כל נגיעה להליך הפלילי, ממילא אין להם כל זכות להיפרע מקופת החילוט.

לאחר שעיניתי בטענות הצדדים, נחה דעתי כי דין הבקשות להידחות.

כנגד החשודים מתנהלת חקירה של המשיבה, בשיתוף פעולה עם רשויות המס, בליווי המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה, כשהחשד הוא שהחשודים, בדגש על מר אשרף חלבי, מבצעים מגוון עבירות, הכוללות עבירות מרמה, הפצת חשבוניות פיקטיביות, סחיטה באיומים, סחר באמל"ח, כל זאת לצד עבירות מס והלבנת הון.

לפי החומר שהוגש לבית המשפט, היקפי המרמה והלבנת ההון, בשנים 2019 - 2022 נאמדים בכ-200 מיליון ₪. תוך שאשרף חלבי פועל באמצעות חברות אחרות, על מנת לעקוף מגבלות בנקאיות שונות וחוקי מס.

במסגרת החקירה, תפסה המדינה רכוש וכספים של החשודים, במטרה להבטיח חילוט עתידי, במסגרת הליך פלילי, שלעמדתה יינקט כנגד החשודים, בסופה של החקירה.

בנדוננו חלות הוראות חוק איסור הלבנת הון, תש"ס - 2000.

עמוד 1

סעיף 21 (א) לחוק, דן בחילוט רכוש בהליך הפלילי, ומכונה "המסלול האובליגטורי", ומקנה את האפשרות למי שטוען לזכות ברכוש, לטעון כנגד חילוט הרכוש, שיש לו לגביו זיקה וקשר.

סעיף 23 לחוק, מפנה להוראת החילוט הקבועה בסעיף 36ג (א) לפקודת הסמים, ומכונה "המסלול הקנייני", ומאפשר למי שמחזיק בזכות קניינית, או מעין קניינית, לטעון כנגד חילוט הרכוש, בו הוא טוען לאחיזה קניינית.

בנדוננו, אין חולק כי הקבלן והחברה, לא מחזיקים בזכות קניינית או מעין קניינית, אלא, על פי טענתם, הינם נושים במי מהחשודים מכוח המחאות שנמסרו להם, כתמורה לעבודות עפר שביצעו. הקבלן והחברה טוענים אפוא, כי הינם בעלי זכות שטרית-אובליגטורית, מכוח אחיזתם בהמחאות, לפי דיני השטרות.

לפיכך, יש לפנות למסלול האובליגטורי הקבוע בסעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון.

לפי הוראת חוק זו, הכלל הוא חילוט לטובת המדינה, והחריג הוא הסגת החילוט מפני אדם אחר הטוען לזכות ברכוש, וזאת רק אם קיימים "נימוקים מיוחדים" (סעיף 21 (א) לחוק ע"א 8487/09 **ניצני נ' מדינת ישראל** (2013)).

לפי הלכת **ניצני**, על מנת לבסס "נימוק מיוחד" שמפניו תיסוג ידה של המדינה מכספי החילוט לטובת המבקש זאת, על המבקש נתח ברכוש בר החילוט להראות, כי הוא בעל זכות אובליגטורית "מוכרעת" ביחס לנכסים התפוסים (שם, בפסקה 17).

לא מצאתי שיש בטענות הקבלן או החברה, כל טעם העולה כדי "נימוק מיוחד", אשר יצדיק סטייה מהכלל הקבוע בדין, שעל פיו יש לפגוע בחילוט. אין בידם כל קביעה שיפוטית הקובעת כי בידם זכות מוכרעת.

עוד אפנה לבש"פ 6817/07 **מדינת ישראל נ' יוסף סיטבון ואח'**, שם טענו הנושות באופן דומה לנדוננו, כי הן מחזיקות בשיקים לפקודתן, דבר אשר הקנה להן, לטענתן, זכות ממשית יותר מכל זכות אובליגטורית, ועל כן, לעמדתן, הן זכאיות להיפרע מקופת החילוט.

בית המשפט המחוזי, ואחריו בית המשפט העליון, דחו טענה זו. אפנה לדבריו של בית המשפט העליון, המדברים בעד עצמם:

"...מקום שלנאשם חוב כספי כלפי צד שלישי, אך אותו צד שלישי לא קנה לו זכות קניינית בנכס מסוים של הנאשם, ומבקש הוא להיפרע את חובו, המסגרת הנכונה לעשות כן, היא על דרך של הגשת תביעה אזרחית נגד הנאשם. במצבים אלה, עצם העילה האזרחית של צד שלישי כלפי הנאשם, לא די בה כדי לבסס התנגדות לחילוט או בקשה להחרגת כספים ממנו...אבהיר כי ערה אני למשמעויותיה של תוצאה זו לנושה אובליגטורי תם לב שאינו ער למעורבותו של החייב במעשים פליליים, ולא בהכרח יכול לדעת עליהם... יחד עם זאת כאשר מדובר בבעל זכות שאינה קניינית או מעין קניינית אין כל לשאלת תום לבו של הצד השלישי. תום ליבו של זה אינו יכול להוביל לכך שבמסת נכסי החייב, ממנה יכולים נושיו להיפרע, ייכלל רכוש שזכותו של החייב בו פגומה מיסודה בשל כך שהושגה בעבירה. לפיכך, ומהנימוקים שפורטו, איני סבורה כי יש לראות ביעד ושפר "טוען לזכות ברכוש" שהאינטרס שלו עוצמתי דיו כדי להסיג את האינטרס הציבורי שמגלם החילוט" (שם, בפסקאות 51 - 52).

בדומה לעניין **סיטבון**, גם במקרה דנן, אין לקבלן ולחברה, מעמד של "טוען לזכות ברכוש". מדובר למעשה במי שנושה

בחשודים או מי מהם, על פי עילה שטרית הנובעת מהסכם, ולכן, אין יכולה זכותם האובליגטורית השיטרית, לגבור על זכותה של המדינה בנכסים התפוסים, ולהקנות להם עדיפות על פני זכותה של המדינה, הקבועה בחוק, להיפרע מהחשודים בבוא יום.

התוצאה היא, שאני דוחה את בקשת הקבלן והחברה, תוך שמירת זכותם לפנות להליך אזרחי כנגד החשודים או מי מהם, בכפוף לכלל דין.

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, א' אב תשפ"ג, 19 יולי 2023, בהעדר הצדדים.